**Europski parlament**
2024-2029

**USVOJENI TEKSTOVI**

# P10_TA(2025)0309

## Primjena odredbi Ugovora povezanih s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti te ulogom nacionalnih parlamenata u zakonodavnom postupku EU-a

### Rezolucija Europskog parlamenta od 27. studenoga 2025. o primjeni odredbi Ugovora povezanih s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti te ulogom nacionalnih parlamenata u zakonodavnom postupku EU-a (2025/2042(INI))

*Europski parlament*,

– uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU), a posebno njegov članak 5. o dodjeljivanju nadležnosti, supsidijarnosti i proporcionalnosti, članak 10. stavak 1. o predstavničkoj demokraciji i članak 10. stavak 2. o predstavljanju građana EU-a, članak 10. stavak 3. o pravu građana na sudjelovanje u demokratskom životu Unije, članak 11. o participativnoj demokraciji i članak 12. o ulozi nacionalnih parlamenata,

– uzimajući u obzir Protokol br. 1 UEU-a i Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji[1] i Protokol br. 2 UEU-a i UFEU-a o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti[2],

– uzimajući u obzir članke od 2. do 6., 15. i 122. UFEU-a,

– uzimajući u obzir svoje rezolucije od 7. svibnja 2009. o razvoju odnosa između Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata u skladu s Ugovorom iz Lisabona[3], od 16. travnja 2014. o odnosima između Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata[4], od 19. travnja 2018. o provedbi odredbi Ugovora koje se odnose na

---

1 SL C 202, 7.6.2016., str. 203., ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/tfeu_2016/pro_1/oj.
2 SL C 115, 9.5.2008., str. 206.
3 SL C 212 E, 5.8.2010., str. 94.
4 SL C 443, 22.12.2017., str. 40.

nacionalne parlamente[5] i od 17. siječnja 2024. o provedbi odredbi Ugovora koje se odnose na nacionalne parlamente[6],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. studenoga 2023. o prijedlozima Europskog parlamenta za izmjenu Ugovorâ[7], a posebno predložene izmjene povezane s načelom supsidijarnosti i Protokolom br. 2;

– uzimajući u obzir izvješće Marija Draghija od 9. rujna 2024. naslovljeno „The future of European competitiveness” (Budućnost europske konkurentnosti)[8] (Draghijevo izvješće),

– uzimajući u obzir godišnja izvješća Komisije o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti te odnosima s nacionalnim parlamentima,

– uzimajući u obzir završno izvješće Radne skupine za supsidijarnost, proporcionalnost i inicijativu „Činiti manje, ali učinkovitije” od 10. srpnja 2018.[9];

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 23. listopada 2018. naslovljenu „ Načela supsidijarnosti i proporcionalnosti: jačanje njihove uloge u donošenju politika EU-a” (COM(2018)0703),

– uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za ustavna pitanja (A10-0224/2025),

A. budući da se načelom supsidijarnosti, sadržanim u članku 5. stavku 3. UEU-a, osigurava sljedeće: „u područjima koja nisu u njezinoj isključivoj nadležnosti, Unija djeluje samo ako i u mjeri u kojoj ciljeve predloženog djelovanja države članice ne mogu dostatno ostvariti na središnjoj, regionalnoj ili lokalnoj razini, nego se zbog opsega ili učinka predloženog djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije”. budući da se tim načelom štiti ravnoteža moći u EU-u; budući da se načelom proporcionalnosti, kako je navedeno u članku 5. stavku 4. UEU-a, zahtijeva da sadržaj i oblik djelovanja EU-a ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva Ugovora;

---

5 SL C 390, 18.11.2019., str. 121.
6 SL C, C/2024/5714, 17.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5714/oj.
7 SL C, C/2024/4216, 24.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4216/oj.
8 Draghi, M., The future of European Competitiveness, Europska komisija, 9. rujna 2024., https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en#paragraph_47059.
9 https://commission.europa.eu/document/download/8530a17b-e2b8-4cd4-a68d-597767cfbad7_en?filename=report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_en.pdf.

B. budući da je primjena načela supsidijarnosti i proporcionalnosti ključna za osiguravanje demokratskog legitimiteta i regulatornog učinka te učinkovitosti EU-a; budući da je ključno da EU poštuje raznolikost svojih država članica i izbjegava nepotrebno regulatorno opterećenje država članica i njihovih pravnih subjekata;

C. budući da se člancima od 2. do 6. UFEU-a jasno razgraničuju isključive, podijeljene i potporne nadležnosti EU-a;

D. budući da su načela supsidijarnosti i proporcionalnosti prvi put izrijekom spomenuta u Ugovoru iz Maastrichta kako bi se postigla ravnoteža između sve većih ovlasti Europske unije i suvereniteta država članica; budući da je uloga nacionalnih parlamenata ojačana Protokolom br. 2 priloženom Ugovorima, koji je dodan Ugovorom iz Lisabona, uz uspostavu sustava ranog upozoravanja;

E. budući da je od stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona 2009. podneseno 577 provjera supsidijarnosti i obrazloženih mišljenja nacionalnih parlamenata, 3803 doprinosa nacionalnih parlamenata, tri „žuta kartona” i nijedan „narančasti karton”;

F. budući da, u skladu s načelima sadržanima u Ugovoru iz Lisabona, a posebno Protokolu br. 2 o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, cijeli institucijski okvir EU-a mora ulagati dosljedne i trajne napore kako bi se osiguralo aktivno sudjelovanje nacionalnih parlamenata u europskom postupku donošenja odluka; budući da bi trebalo ojačati mehanizme „žutog” i „narančastog kartona”, kako je predviđeno Ugovorom iz Lisabona, te razmotriti daljnje jačanje njihove učinkovitosti;

G. budući da je samo prvi od tri postupka „žutog kartona” doveo do povlačenja prijedloga uredbe[10], da je drugi doveo do pojačane suradnje između 20 država članica umjesto jednoglasne provedbe[11], a treći nije imao nikakav učinak, premda su parlamenti u 11 država članica dostavili 14 obrazloženih mišljenja[12];

H. budući da je sustav ranog upozoravanja doveo do samo dvaju postupaka pred Sudom Europske unije kako bi se ocijenila ispravna primjena načela supsidijarnosti i proporcionalnosti; budući da je Sud

---

10 Prijedlog uredbe Vijeća od 21. ožujka 2012. o ostvarivanju prava na pokretanje kolektivnog radnog postupka u kontekstu slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga, (COM(2012)0130).

11 Uspostava Ureda europskog javnog tužitelja: „žuti karton” aktiviran je 2013., a pojačana suradnja pokrenuta je 2017. na temelju članka 86. UFEU-a.

12 Direktiva (EU) 2018/957 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. lipnja 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (SL L 173, 9.7.2018., str. 16., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/957/oj).

Europske unije u oba slučaja presudio da nije došlo do kršenja načela supsidijarnosti i proporcionalnosti;

I. budući da strogo pridržavanje načela supsidijarnosti i proporcionalnosti od strane Komisije i suzakonodavaca može pomoći u ublažavanju regulatornog opterećenja te doprinijeti učinkovitijem postupku izrade zakonodavstva;

J. budući da postoji ustaljena praksa parlamentarne dimenzije svakog rotirajućeg predsjedništva Vijeća Europske unije, pri čemu nacionalni parlamenti zajedno s Europskim parlamentom sudjeluju na brojnim međuparlamentarnim konferencijama o različitim temama;

K. budući da su nacionalni parlamenti uključeni u zakonodavni postupak EU-a na temelju posebnih odredbi Protokola br. 2 UFEU-a, kao i kroz demokratski nadzor koji vrše nad svojim nacionalnim vladama, koje predstavljaju interese država članica u Vijeću;

L. budući da je članak 122. UFEU-a osmišljen tako da se primjenjuje samo u iznimnim i kriznim situacijama i da se ne smije zloupotrebljavati kao način zaobilaženja drugih postupaka utvrđenih Ugovorima, posebno s obzirom na to da bi se time isključilo sudjelovanje Parlamenta i stoga moglo oslabiti povjerenje javnosti;

M. budući da bi nadzor nad Komisijom, kao izvršnim tijelom EU-a, trebali provoditi i Europski parlament i nacionalni parlamenti;

1. ponovno potvrđuje temeljnu važnost načela supsidijarnosti i proporcionalnosti za pravni i institucijski okvir EU-a; podsjeća da bi načela supsidijarnosti i proporcionalnosti trebala biti ključni elementi Komisijina pristupa boljoj regulativi koji se temelji na trima temeljnim postupcima evaluacije, procjene učinka i savjetovanja s dionicima; ponovno ističe da su ta načela ključna za očuvanje podjele ovlasti i jamčenje nužnosti i primjerenosti djelovanja EU-a;

2. naglašava da se načelo supsidijarnosti temelji na tome da se osigura da se odluke donose što bliže građanima, štiteći pritom sposobnost država članica da donose odluke i djeluju te odobravaju intervenciju EU-a kada države članice ne mogu u dovoljnoj mjeri ostvariti ciljeve nekog djelovanja, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini EU-a zbog opsega i učinaka predloženog djelovanja, pri čemu je glavni cilj da djelovanje bude najučinkovitije moguće i da se provodi što bliže građanima;

3. podsjeća da načela supsidijarnosti i proporcionalnosti zahtijevaju da mjere koje donose institucije EU-a ne prelaze granice onoga što je primjereno i nužno za postizanje legitimnih ciljeva zakonodavstva EU-a;

4. naglašava da se koncept „aktivne supsidijarnosti” koji je razvila Radna skupina za supsidijarnost, proporcionalnost i inicijativu „Činiti manje, ali učinkovitije” („Radna skupina”) temelji na konstruktivnoj suradnji među svim razinama upravljanja tijekom svih faza životnog ciklusa zakonodavstva EU-a u korist građana EU-a;

***Uloga Komisije***

5. poziva Komisiju da postupa s dužnom pažnjom i primjenjuje diskrecijsko pravo pri predlaganju zakonodavstva koje je u podijeljenoj nadležnosti; poziva Komisiju da jasno i temeljito definira pravnu osnovu za djelovanje EU-a, osiguravajući potpuno poštovanje nadležnosti država članica i odgovarajuću upotrebu pravnih osnova; naglašava da cijeli institucionalni okvir EU-a mora uložiti dosljedne i trajne napore kako bi se osiguralo aktivno sudjelovanje nacionalnih parlamenata u europskom postupku donošenja odluka;

6. sa zabrinutošću prima na znanje da je Komisija odabrala članak 122. UFEU-a kao pravnu osnovu za raspoređivanje 800 milijardi EUR za plan ReArm Europe; poziva Komisiju da revidira pravnu osnovu te inicijative; potiče Komisiju da članak 122. UFEU-a u svim budućim prijedlozima tumači u svjetlu njegova početnog oblika kao izvanredno rješenje za upravljanje krizama te u duhu načela supsidijarnosti;

7. naglašava da se svaka zakonodavna inicijativa Komisije koja je u podijeljenoj nadležnosti mora strogo temeljiti na temeljitoj *ex ante* procjeni učinka kojom se na kvantificiran i obrazložen način dokazuje potreba za učinkovitim djelovanjem i obrazlaže odabir instrumenata; zahtijeva od Komisije da komparativnom analizom među državama članicama izrijekom dokaže da usklađivanje zakonodavstva na razini EU-a donosi znatnu dodanu vrijednost i ne predstavlja prikriveno proširenje nadležnosti; podsjeća na namjeru Komisije, izraženu u njezinoj komunikaciji iz 2018., da uključi tablicu za procjenu u svoje smjernice za bolju regulativu i da je koristi kao dio procjena učinka, evaluacija i obrazloženja koji se prilažu njezinim zakonodavnim prijedlozima; žali zbog toga što to dosad nije postignuto u praksi; u tom pogledu pozdravlja tablicu supsidijarnosti koju je razvio Europski odbor regija i potiče Komisiju da je koristi kao osnovu za svoje procjene supsidijarnosti; ustraje u tome da je potrebna stroža kontrola primjene članaka 122. i 352. UFEU-a kao pravne osnove i poziva na pojačano prethodno savjetovanje s nacionalnim i regionalnim parlamentima koji imaju zakonodavne ovlasti prije predlaganja zakonodavstva na razini EU-a;

8. ističe zabrinutost koju je jednoglasno izrazio Odbor za europske poslove[13] francuskog Senata u pogledu slabe pravne osnove za određene zakonodavne inicijative EU-a, sve veće sklonosti donošenju

---

13 Le Sénat, Commission des affaires européenes, Dérive normative de l’Union européenne – Rapport d’information ° 190 (2024. – 2025.), 4. prosinca 2024.

uredbi u odnosu na direktive i prekomjerne uporabe provedbenih ili delegiranih akata;

9. podsjeća da se člankom 5. Protokola br. 2 uz Ugovore od Komisije zahtijeva da pruži detaljnu procjenu usklađenosti s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti; potiče Komisiju, zajedno s Europskim parlamentom, da pri izradi zakonodavnih prijedloga provodi sustavniju analizu supsidijarnosti i proporcionalnosti; podsjeća da su provjere supsidijarnosti ključne za dobro upravljanje i da ih se ne bi smjelo gledati kao na nešto što se samo mora formalno odraditi; poziva na veću transparentnost u primjeni tih načela, pri čemu svaki zakonodavni prijedlog pruža detaljna obrazloženja za intervenciju EU-a, dodanu vrijednost djelovanja i proporcionalnost mjera u odnosu na ciljeve;

10. napominje da se odgovori Komisije na obrazložena mišljenja trebaju pažljivo razmotriti, čak i ako ih ne podupire velik broj nacionalnih parlamenata; ističe važnost specifičnih situacija u pojedinačnim državama članicama, uzimajući pritom u obzir raznolikost pravnih tradicija i regionalne razlike diljem EU-a; izražava zabrinutost zbog činjenice da nema mnogo dokaza da Komisija znatno mijenja svoje prijedloge zbog obrazloženih mišljenja koja su podnijeli nacionalni parlamenti;

11. ističe da provedba novog zakonodavstva EU-a može dovesti do vrlo visokih troškova za općine, posebno u udaljenim ili rijetko naseljenim područjima; smatra da općine moraju raspolagati dostatnim financijskim sredstvima za provedbu prava EU-a kako bi mogle ispunjavati nove zakonodavne norme EU-a; ističe da bi ta financijska sredstva trebala odgovarati troškovima provedbe koje snose općine;

12. ističe da nacionalni parlamenti rijetko primjenjuju postupke „žutog” ili „narančastog kartona”; naglašava da to nije posljedica nezainteresiranosti nacionalnih parlamenata; napominje da postoji niz mogućih objašnjenja za ograničenu primjenu postupka „žutog kartona”, uključujući nedovoljnu transparentnost u izradi zakonodavstva EU-a, nedovoljno znanje o zakonodavnom postupku EU-a i vremenska ograničenja; smatra da parlamenti koji ne se ne koriste tim instrumentom otežavaju dosezanje potrebnog praga; uviđa da je sadašnji postupak previše složen i da ima prostora za poboljšanje; u tom kontekstu podsjeća na svoje ranije prijedloge o produljenju roka za postupke „žutog kartona” na 12 tjedana i za šire promišljanje o mogućnosti nadogradnje sustava ranog upozoravanja kako bi se dobio alat kojim bi se nacionalnim parlamentima omogućilo da oblikuju politike EU-a; u tom smislu podsjeća na svoju posljednju rezoluciju o provedbi odredbi Ugovora o nacionalnim parlamentima, u kojoj je pozvao države članice da osiguraju da nacionalni parlamenti imaju dovoljno resursa za ispunjavanje svoje ustavne uloge nadzora i preporučio da nacionalni parlamenti učinkovitije upotrebljavaju platformu EU-a za međuparlamentarnu

razmjenu (IPEX) te uključe svoje regionalne parlamente u provedbu mehanizma ranog upozoravanja;

13. pozdravlja uspostavu neformalnih postupaka za poboljšanje koordinacije između Komisije, Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata, kao što su politički dijalog, dijalog izvjestitelja i internetska stranica s mišljenjima nacionalnih parlamenata i odgovorima Komisije[14]; potiče Komisiju da istraži načine za daljnje poboljšanje savjetovanja s nacionalnim parlamentima o pitanjima supsidijarnosti, primjerice uspostavom „jedinstvenog centra za supsidijarnost” na temelju platforme IPEX, sa slobodnim pristupom i u kojem bi se prikupljala obrazložena mišljenja kao i, primjerice, doprinosi, mišljenja Europskog odbora regija, odgovori Komisije i Parlamenta te rezolucije Parlamenta; smatra da bi jedinstveni centar za supsidijarnost bio prikladno mjesto na kojem bi države članice mogle zatražiti od Komisije da predloži zakonodavnu potporu ili koordinaciju u području isključive nadležnosti država članica;

14. pozdravlja nedavne napore koje je Komisija uložila u proširenje i poboljšanje tablice supsidijarnosti u okviru *ex ante* procjene učinka zakonodavstva EU-a, koristeći se paketom instrumenata za bolju regulativu; poziva Komisiju da reviziju supsidijarnosti dodatno integrira u svoj politički ciklus, među ostalim, provođenjem ocjene supsidijarnosti i nakon međuinstitucijskih pregovora, ako to bude potrebno zbog dogovorenih izmjena;

15. prima na znanje da je suradnja Komisije s nacionalnim parlamentima ograničena i da se odvija prekasno u zakonodavnom postupku, što ograničava mogućnost nacionalnih parlamenata da utječu na zakonodavne prijedloge; potiče Komisiju da pozove nacionalne parlamente da daju svoj doprinos u ranijoj fazi, točnije, kada se održavaju savjetovanja;

16. smatra da je formalni i neformalni međuparlamentarni dijalog u ranijoj fazi zakonodavnog postupka ključan za pravilno prenošenje načela supsidijarnosti; napominje da bi se to moglo odvijati u obliku sastanaka zastupnika u Europskom parlamentu i zastupnika u nacionalnim parlamentima na mjesečnoj ili tromjesečnoj osnovi u duhu članka 9. Protokola br. 1;

17. poziva Komisiju da uvijek pažljivo razmotri bi li povećana koordinacija s nacionalnim tijelima bila bolje rješenje u određenim područjima od osnivanja novih transnacionalnih agencija;

18. naglašava ključnu ulogu parlamenata u samoj srži demokracije i potrebu da se poštuje jasna podjela nadležnosti među različitim razinama europske liberalne demokracije, tj. lokalnom, regionalnom, nacionalnom i europskom razinom, u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a, kako bi se osigurao

---

14 https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/home.

demokratski legitimitet i učinkovit postupak donošenja odluka te povećalo povjerenje i suradnja među parlamentima na različitim razinama;

19. poziva Komisiju da u većoj mjeri uzme u obzir mišljenja Europskog odbora regija u okviru Mreže za praćenje primjene načela supsidijarnosti, koja je uspostavljena kako bi se olakšala razmjena informacija između regionalnih i lokalnih tijela i EU-a o različitim zakonodavnim prijedlozima koji će, nakon usvajanja, izravno utjecati na ta tijela i na politike za koje su odgovorna;

***Uloga nacionalnih parlamenata***

20. naglašava da nacionalni parlamenti imaju ključnu ulogu u usklađenosti EU-a s načelom supsidijarnosti te da će zakonodavni postupak poboljšati valjanost i demokratski legitimitet EU-a i njegovih zakonodavnih inicijativa; naglašava potrebu za kontinuiranim nadzorom zakonodavstva EU-a i aktivnijim sudjelovanjem nacionalnih parlamenata putem mehanizama predviđenih Ugovorima, uključujući postupke „žutog kartona” i „narančastog kartona”; potiče nacionalne parlamente da povećaju svoje kapacitete za učinkovit nadzor i propitivanje djelovanja EU-a u skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti, izvršavajući stroži i pravodobniji nadzor nad zakonodavnim prijedlozima i osiguravajući da se zakonodavnim inicijativama EU-a poštuje ravnoteža i raspodjela nadležnosti između EU-a i njegovih država članica;

21. podsjeća na to da nacionalni parlamenti provode demokratski nadzor nad svojim nacionalnim vladama, koje predstavljaju interese država članica u Vijeću; ističe da neke države članice osiguravaju aktivnije sudjelovanje svojih nacionalnih i/ili regionalnih parlamenata u europskom zakonodavnom postupku, primjerice u vidu izražavanja parlamentarne zadrške; potiče sve države članice da provedu mjere kojima se osigurava aktivnije sudjelovanje nacionalnih parlamenata u oblikovanju njihovih nacionalnih stajališta kako bi se ojačala demokratska legitimnost rasprava Vijeća;

22. pozdravlja doprinose sa 72. plenarne sjednice Konferencija parlamentarnih odbora za poslove Unije (COSAC)[15], u kojima je preporučeno da nacionalni parlamenti ojačaju reviziju supsidijarnosti produljenjem roka od osam tjedana za podnošenje mišljenja na deset tjedana i snižavanjem praga za pokretanje postupka „žutog kartona” na četvrtinu danih glasova;

23. poziva na jačanje uloge nacionalnih parlamenata u EU-u jačanjem transparentnosti, dijaloga i mehanizama suradnje između nacionalnih

---

15 https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a8930500d90193061cc8e70006/LXXII%20COSAC%20Contribution%20EN.pdf.

parlamenata i Komisije; naglašava da bi, iako nacionalni parlamenti nemaju službene izravne ovlasti nad Komisijom slične onima Europskog parlamenta, trebalo ojačati njihov politički utjecaj kako bi se osigurala veća transparentnost i legitimitet djelovanja Komisije;

24. smatra da bi nacionalnim parlamentima trebalo dati pozitivniju i proaktivniju ulogu, primjerice stvaranjem „zelenog kartona” koji bi bi funkcionirao s nižim pragovima; nadalje, u kontekstu sljedeće revizije Ugovorâ, poziva na produljenje trenutačnog roka od osam tjedana u kojem nacionalni parlamenti moraju podnijeti obrazložena mišljenja u skladu s člankom 4. Protokola br. 1 na 12 tjedana; podsjeća na to da je Komisija već predvidjela određenu fleksibilnost u pogledu rokova isključivanjem razdoblja od 20. prosinca do 10. siječnja;

25. ponavlja da treba ojačati strukturnu suradnju suzakonodavaca EU-a s nacionalnim, regionalnim i lokalnim zakonodavcima; ističe da su u tom pogledu ključni Europski parlamentarni tjedan i međuparlamentarne sjednice odbora; smatra da bi se daljnjim razvojem proširenog godišnjeg Europskog parlamentarnog tjedna zastupnicima, povjerenicima i ministrima koji sjede u predsjedništvima Vijeća omogućilo da se pojave pred svim nacionalnim i, prema potrebi, regionalnim parlamentima kako bi zajedno s nacionalnim parlamentarnim zastupnicima raspravljali o europskoj agendi i kako bi je pojasnili;

26. predlaže otvaranje rasprave o pripremi zajedničke političke izjave ili okvirnog sporazuma između nacionalnih parlamenata i Europskog parlamenta o organizaciji predloženog Europskog parlamentarnog tjedna kako bi se osigurao usklađeniji okvir suradnje na političkoj, institucijskoj i administrativnoj razini; smatra da bi predloženi Europski parlamentarni tjedan trebao biti temeljen na saznanjima iz aktualnih i prethodnih foruma, kao što su parlamentarni tjedan koji se održava na Konferenciji o Europskom semestru i Međuparlamentarnoj konferenciji o stabilnosti, gospodarskoj koordinaciji i upravljanju u Europskoj uniji kao i Konferenciji o budućnosti Europe; nadalje, smatra da bi sastanci političkih obitelji i stranački skupovi između i unutar nacionalnih i europskih klubova zastupnika u okviru međuparlamentarne suradnje EU-a mogli predstavljati dodanu vrijednost u obliku autentične europske političke rasprave;

27. smatra da su ograničena upotreba postupka „žutog kartona” i neučinkovitost postupka „narančastog kartona” dokaz da još ima prostora za poboljšanje i da je njihova primjena ograničena jer nisu obvezujući za zakonodavne prijedloge Komisije; smatra da je u tom pogledu moguća bolja koordinacija među nacionalnim parlamentima; naglašava da bi bolja suradnja između nacionalnih parlamenata i Europskog parlamenta dovela do aktivnije suradnje na zakonodavnim prijedlozima EU-a te da bi suradnja putem nacionalnih vlada kao

posrednika dovela do jačanja uloge nacionalnih parlamenata u oblikovanju zakonodavstva EU-a;

28. naglašava važnu ulogu regionalnih i lokalnih zajednica te potiče Komisiju da istraži načine na koje se njihov doprinos može bolje uključiti u zakonodavne prijedloge, kao i u evaluaciju postojećeg zakonodavstva EU-a; u tom pogledu smatra da bi Komisija trebala olakšati organizaciju javnih savjetovanja na lokalnoj i regionalnoj razini kako bi se intenziviralo djelovanje i sudjelovanje građana u donošenju politika EU-a;

29. potiče institucije EU-a i regionalne parlamente sa zakonodavnim ovlastima na aktivniji angažman i izravnu međusobnu interakciju, uz potpuno poštovanje uloge i nadležnosti nacionalnih parlamenata; poziva nacionalne parlamente da u svoja konačna obrazložena mišljenja koja se šalju predsjednicima Parlamenta, Vijeća i Komisije sustavno uključuju obrazložena mišljenja regionalnih parlamenata sa zakonodavnim ovlastima kada prijedlog utječe na isključivu regionalnu nadležnost; ponovno potvrđuje da članak 12. UEU-a i Protokol br. 1 daju nacionalnim parlamentima pravo na izravno primanje informacija od institucija EU-a; predlaže da se pravo na informiranost proširi i na regionalne parlamente sa zakonodavnim ovlastima;

30. poziva Komisiju da u skladu s preporukama iz Draghijeva izvješća pokrene istragu na razini EU-a kako bi se utvrdili i analizirali razlozi za ograničenu provedbu nadzornih kapaciteta nacionalnih parlamenata u pogledu supsidijarnosti; potiče Komisiju da iskoristi stručno znanje i iskustvo nacionalnih i regionalnih vlasti u pogledu prenošenja i provedbe zakonodavstva EU-a;

***Uloga Suda Europske unije***

31. naglašava da Sud Europske unije ima ključnu ulogu u primjeni i tumačenju načela supsidijarnosti i proporcionalnosti u pravnom okviru EU-a; naglašava da od uvođenja načela supsidijarnosti kao općeg načela Sud Europske Unije nije intenzivno sudski preispitao to načelo; primjećuje da nezavisni odvjetnici u svojim mišljenjima nisu dovoljno angažirani u pogledu argumenata o supsidijarnosti;

32. upozorava da bi ono što se čini kao nevoljkost Suda EU-a da zajamči provedbu pravila o supsidijarnosti moglo dovesti do nevoljkosti država članica da se uopće obrate Sudu EU-a;

33. preporučuje Komisiji da se u svojim savjetovanjima s državama članicama pobrine za to da vlade dostave dokaze o tome da uzimaju u obzir stajališta nacionalnih i regionalnih parlamenata sa zakonodavnim ovlastima;

34. prima na znanje ono što se čini kao nevoljkost Suda Europske unije da strogo provodi supsidijarnost kao bitno ograničenje zakonodavnog djelovanja EU-a;

35. napominje da je Sud EU-a vezan načelima supsidijarnosti pri tumačenju pitanja u okviru podijeljene nadležnosti, s obzirom na to da se sudskim tumačenjem zakonodavstva zapravo donosi zakonodavstvo;

36. prima na znanje tumačenje Suda da neuzimanje u obzir posebne situacije jedne ili više država članica pri procjeni zakonodavne inicijative ne predstavlja kršenje načela proporcionalnosti[16]; ustraje u tome da su pojedinačne posebnosti država članica relevantne za izradu zakonodavstva za EU kao cjelinu;

37. izražava zabrinutost zbog presude Suda u kojoj stoji da se neprovođenje procjene učinka ne može smatrati kršenjem načela proporcionalnosti[17]; poziva Komisiju da bez iznimke provodi procjene učinka i da osigura da, kada dođe do promjene područja primjene zakonodavnog prijedloga, Komisija predstavi novu procjenu učinka;

38. naglašava da je poštovanje načela supsidijarnosti i proporcionalnosti ključno za povjerenje građana u EU i njegovo zakonodavstvo te da bi ga trebalo jasnije priopćiti javnosti tijekom komunikacije o jedinstvenim zakonodavnim inicijativama;

39. ponavlja da bi se procjene učinka trebale temeljiti na točnim, objektivnim i potpunim informacijama; stoga smatra da je ključno da suzakonodavci EU-a prikupljaju informacije od lokalnih i regionalnih vlasti, koje mogu pružiti najpreciznije informacije o različitim pitanjima;

40. poziva na provođenje istraživanja među nacionalnim parlamentima kako bi se procijenilo koji čimbenici utječu na njihovu primjenu postupka „žutog kartona” i kako oni doživljavaju poštovanje načela supsidijarnosti u donošenju odluka EU-a;

41. smatra da je važno provesti anketu među nacionalnim zakonodavnim tijelima kako bi se prikupile njihove povratne informacije o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti; stoga predlaže da Komisija provede takvo istraživanje kako bi utvrdila u kojim područjima i u kojoj mjeri nacionalna zakonodavna tijela moraju biti pokretači promjena;

---

16 Presuda Suda od 18. lipnja 2015., Republika Estonija / Europski parlament i Vijeće Europske unije, predmet C-508/13, ECLI:EU:C:2015:403.

17 Presuda Suda od 3. prosinca 2019., Češka Republika / Europski parlament i Vijeće Europske unije, predmet C-482/17, ECLI:EU:C:2019:1035.

***Završna opažanja***

42. poziva na jasniju i dosljedniju definiciju i primjenu načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, uzimajući u obzir pristup aktivne supsidijarnosti koji je razvila Radna skupina i osiguravajući da sve institucije EU-a u zakonodavnom postupku primjenjuju zajedničko razumijevanje tih temeljnih načela; predlaže da se pokrene rasprava o osnivanju „suda za supsidijarnost” u kontekstu buduće revizije Ugovora;

43. zahtijeva popunjavanje svih rupa u zakonima radi veće transparentnosti u pripremi zakonodavnih prijedloga Komisije, uključujući suradnju s nacionalnim parlamentima u ranijoj fazi kako bi se osiguralo primjereno rješavanje pitanja supsidijarnosti;

44. podržava zaključak iz Draghijeva izvješće o tome da bi se politike i zakonodavne mjere EU-a trebale usmjeriti na područja u kojima EU zaista ima veću dodanu vrijednost u odnosu na nacionalne ili podnacionalne mjere politike; nadalje potiče institucije EU-a da usvoje načelo suzdržavanja u donošenju politika pažljivijim odabirom budućih inicijativa i pojednostavnjenjem postojećeg zakonodavstva;

45. smatra da bi postojeće zakonodavstvo EU-a trebalo redovito ocjenjivati u pogledu proporcionalnosti i primjerenosti u odnosu na suvremene okolnosti; naglašava da umjetna inteligencija može biti ključna za pronalaženje pravnih nedosljednosti ili nerazmjernih učinaka te tako olakšati usklađenost i, prema potrebi, riješiti problem eventualnog nedostatka proporcionalnosti;

46. predlaže da se sve međuparlamentarne aktivnosti koje nacionalni parlamenti i Europski parlament razvijaju u okviru Protokola 1. Ugovora iz Lisabona (uključujući COSAC, IPEX, ECPRD itd.) bolje koriste te sinergijski integriraju, kako bi se bolje primijenila načela supsidijarnosti i proporcionalnosti;

47. ističe da zastupnici u Europskom parlamentu, budući da ih izravno biraju europski građani, imaju velike ovlasti za utvrđivanje zakonodavnog programa EU-a; obvezuje se da će iskoristiti pravo inicijative iz članka 225. UFEU-a kako bi se predložilo stavljanje izvan snage zakonodavstva radi smanjenja regulatornog opterećenja, uz potpuno poštovanje načela supsidijarnosti i proporcionalnosti;

48. ponavlja da će poštovanje načela supsidijarnosti i proporcionalnosti olakšati bolju izradu zakonodavstva te smanjiti regulatorno i birokratsko opterećenje; ustraje u tome da bi Komisija, prije iznošenja zakonodavnog prijedloga, trebala procijeniti može li se željeni pozitivni učinak postići na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, a u slučaju da nije jasno koja je razina djelovanja najprikladnija, trebala bi postojati oboriva pretpostavka u korist nižih razina vlasti;

49. ističe zaključke Radne skupine da bi Komisija i suzakonodavci trebali svoj rad usmjeriti na postizanje učinkovitije provedbe, a ne uvođenje novog zakonodavstva ili stalnih izmjena postojećeg zakonodavstva u područjima u kojima je postojeće zakonodavstvo zastarjelo i/ili je nedavno znatno revidirano;

°

° °

50. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.